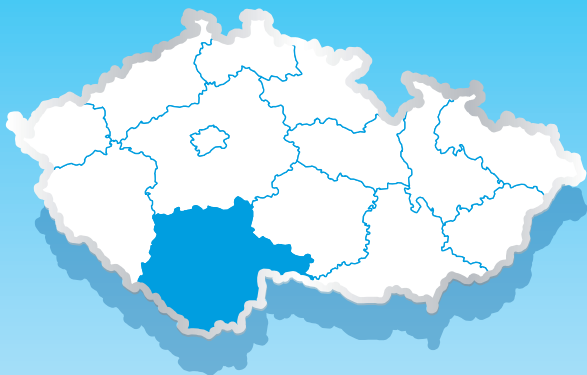

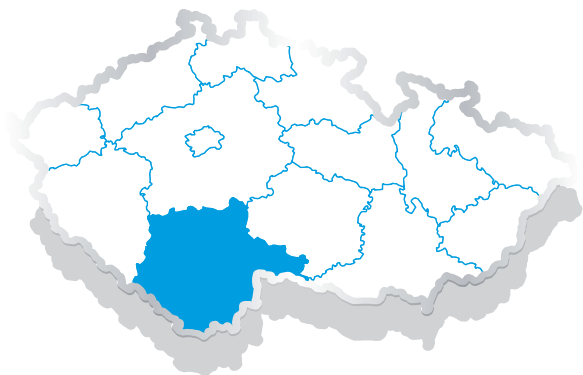
2014

Zpráva o životním prostředí v Jihočeském kraji

2014

Zpráva o životním prostředí v Jihočeském kraji

cenia

Ministerstvo životního prostředí

Zpracovala:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Celková redakce:

T. Ponocná a L. Hejná

Autoři:

E. Koblížková, J. Kratina, J. Mertl, J. Pokorný, T. Ponocná, M. Rollerová, V. Vlčková

Autorizovaná verze

© Ministerstvo životního prostředí, Praha

ISBN 978-80-85087-63-5

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

tel.: +420 267 225 340

info@cenia.cz, <http://www.cenia.cz>

Grafický design a sazba:

Daniela Řeháková

Obsah

1	Úvod	5
2	Ovzduší	6
	2.1 Emisní situace	6
	2.2 Kvalita ovzduší	7
3	Voda	8
	3.1 Jakost vody	8
	3.2 Vodní hospodářství	9
4	Ochrana přírody	11
	4.1 Územní a druhová ochrana přírody	11
	4.2 Natura 2000	12
5	Lesy, půda a krajina	13
	5.1 Lesy	13
	5.2 Využití území	14
	5.3 Ekologické zemědělství	15
6	Průmysl a energetika	16
	6.1 Těžba surovin	16
	6.2 Emise z průmyslu	17
	6.3 Spotřeba elektrické energie	18
	6.4 Vytápění domácností	19
7	Doprava	20
	7.1 Emise z dopravy	20
	7.2 Hluková zátěž obyvatelstva	21
8	Odpady	23
	8.1 Produkce odpadů	23
9	Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí	24
	Seznam zkratk a terminologický slovník	29

1 Úvod

Jihočeský kraj se nachází v jižní části ČR a je velmi rozmanitým regionem, jehož přírodní podmínky a z nich vycházející hospodářské možnosti utvářejí stav životního prostředí kraje.

Jihozápad kraje je tvořen pohořím Šumavy (Plechý, 1 378 m, nejvyšší vrchol Šumavy na území ČR), jih Novohradskými horami a v centrální části se rozprostírá Českokuběvovická a Třeboňská pánev s typickými rybníky. Severní část kraje zaujímá Středočeská pahorkatina, východní část Českomoravská vrchovina.

Většina území je odvodňována do Severního moře Vltavou a jejími přítoky. Lipenská nádrž na Vltavě je největším vodním dílem na území ČR.

Podnebí Šumavy je velmi chladné. Centrální část patří do mírně teplé oblasti a sever kraje, nazývaný Česká Sibiř, má chladné klima.

Příhraniční poloha kraje poskytuje možnost vzájemné spolupráce jak v oblasti environmentální, tak hospodářské v rámci euroregionů Šumava a Silva Nortica.

Tabulka 1.1 → Jihočeský kraj v číslech, 2014

Administrativní centrum	České Budějovice
Rozloha [km²]	10 057
Počet obyvatel	637 300
Hustota zalidnění [obyv.km⁻²]	63
Počet obcí	623, z toho 54 měst
Největší obec	České Budějovice (93 285 obyv.)
Nejmenší obec	Kuřimany (28 obyv.)
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15–64 let [%]	6,2
HDP kraje [mil. Kč*]	210 509

* Data k roku 2013.

Zdroj: ČSÚ

Obr. 1.1 → Jihočeský kraj

Zdroj: CENIA

2 Ovzduší

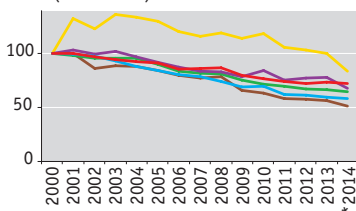
2.1 Emisní situace

Emise většiny znečišťujících látek, s výjimkou SO_2 , v Jihočeském kraji v období 2000–2014 poklesly (Graf 2.1.1). Největší pokles byl evidován u emisí TZL o 48,4 % a VOC o 41,9 %.

Hlavním zdrojem znečišťování ovzduší byly v roce 2014 malé stacionární zdroje znečišťování (Graf 2.1.2), a to zejména lokální vytápění domácností v případě emisí TZL a CO (72,4 %, resp. 75,6 %). Malé stacionární zdroje jsou rovněž zdrojem emisí VOC v souvislosti s používáním organických rozpouštědel (74,3 %) a chov hospodářských zvířat u emisí NH_3 (98,3 %). V případě emisí SO_2 (76,6 %) byly v Jihočeském kraji hlavním producentem velké zdroje znečišťování zaměřené na výrobu elektřiny a tepla, u NO_x pak doprava, resp. mobilní zdroje (69,4 %).

Graf 2.1.1 → Vývoj emisí znečišťujících látek [index, 2000 = 100], 2000–2014

Index (2000 = 100)

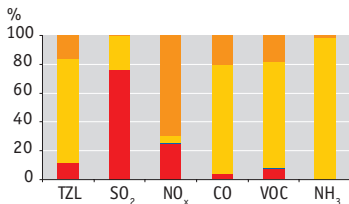

Zdroj: ČHMÚ

— TZL
— SO_2
— NO_x
— CO
— VOC
— NH_3

* Předběžná data

Graf 2.1.2 → Podíl kategorií REZZO 1–4 na celkových emisích znečišťujících látek [%], 2014

Zdroj: ČHMÚ

■ REZZO 4
■ REZZO 3
■ REZZO 2
■ REZZO 1

Emisní bilance navazující na Přílohu č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší: REZZO 1: velké stacionární zdroje znečišťování; REZZO 2: střední stacionární zdroje znečišťování; REZZO 3: malé stacionární zdroje znečišťování; REZZO 4: mobilní zdroje znečišťování. REZZO 4 zahrnuje silniční i nesilniční mobilní zdroje. Blíže viz Seznam zkratk.

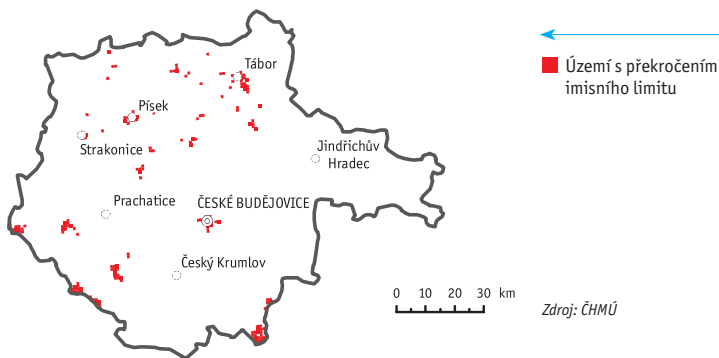
2.2 Kvalita ovzduší

Jihočeský kraj se dlouhodobě řadí mezi kraje s dobrou kvalitou ovzduší, což je dáno zejména nízkou koncentrací průmyslových zařízení. Znečištění je tak produkováno především dopravou a lokálními topeništi v kombinaci s aktuálními rozptylovými podmínkami.

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší v Jihočeském kraji v roce 2014 udává mapa oblastí s překročením imisních limitů včetně zahrnutí přízemního ozonu (Obr. 2.2.1). Dle tohoto vymezení došlo na celkem 1,8 % území k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku. Bez zahrnutí přízemního ozonu se jednalo jen o 1,0 % území kraje.

V roce 2014 byl opakovaně překročen denní imisní limit pro suspendované částice PM_{10} (stanice Tábor), a také imisní limit pro roční průměrnou koncentraci BaP (stanice Č. Budějovice-Antala Staška), ostatní imisní limity byly dodrženy.

Obr. 2.2.1 → **Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2014**

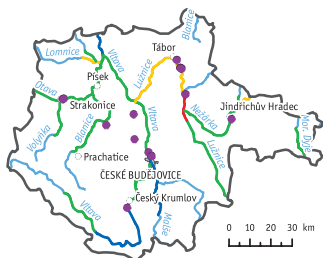
3 Voda

3.1 Jakost vody

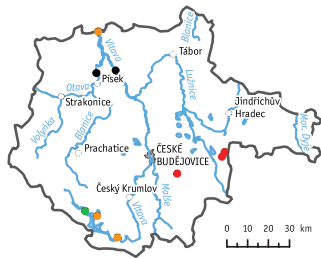
V Jihočeském kraji je znečištění vodních toků často způsobeno intenzivním zemědělstvím a nedostatečným čištěním odpadních vod v menších obcích, někde k tomu přispívá i rybářské hospodaření na rybnících, jinde naopak situaci zlepšuje. Silně znečištěný je střední tok Lužnice (V. třída jakosti) a její dolní tok (IV. třída jakosti). Dále byl IV. třídou klasifikován dolní tok Lomnice a přítok Nežárky Žirovnice (Obr. 3.1.1). V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Jihočeském kraji v koupací sezoně 2014 sledováno 9 lokalit. Vody nebezpečné ke koupání bylo dosaženo ve VN Orlík na veřejných tábořištích Vojníkov a Podolsko, voda nevhodná ke koupání byla v přírodním biotopu Lazna-Borovany, v rybníku Hejtman a ve Staňkovském rybníku (Obr. 3.1.2).

Obr. 3.1.1 → Jakost vody v tocích, 2013–2014

Obr. 3.1.2 → Kvalita koupacích vod, koupací sezona 2014

Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí, CENIA

Zdroj: CENIA z podkladů příslušných KHS

- I. a II. tř. neznečištěná a mírně znečištěná voda
- III. tř. znečištěná voda
- IV. tř. silně znečištěná voda
- V. tř. velmi silně znečištěná voda
- Zdroje znečištění dle IRZ 2013

- Souhrnné hodnocení kvality neprovedeno
- Voda vhodná ke koupání
- Voda vhodná ke koupání se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi
- Zhoršená jakost vody
- Voda nevhodná ke koupání
- Voda nebezpečná ke koupání

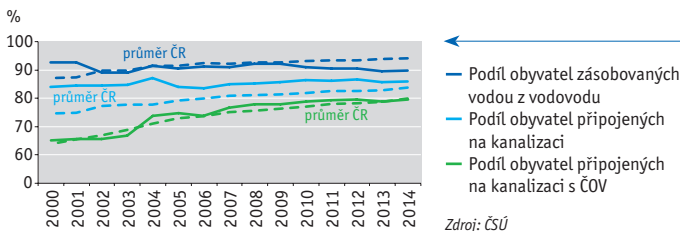
Mapa je sestavena na základě výsledného zařazení jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_5$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$ a saprobní index makrozoobentosu. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2013.

V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod na jednotlivých lokalitách z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny kategorie hodnocení kvality koupacích vod.

3.2 Vodní hospodářství

Dostupnost připojení na kanalizaci v Jihočeském kraji v období let 2000–2014 v podstatě stagnuje a je ovlivněna nejnížší hustotou zalidnění v rámci krajů ČR. Připojení na kanalizaci zakončenou ČOV je v kontextu ČR průměrné a podíl obyvatel připojených k veřejnému vodovodu začal po roce 2009 mírně klesat (Graf 3.2.1). V kraji se nachází 321 ČOV, tj. po Středočeském kraji nejvyšší počet ČOV v ČR. Terciární stupeň čištění mělo však pouhých 30,2 % ČOV v kraji. Na jednu ČOV bylo v roce 2014 připojeno průměrně 1 580 obyv., což je nejnížší počet z krajů ČR.

Graf 3.2.1 → Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu [%], 2000–2014

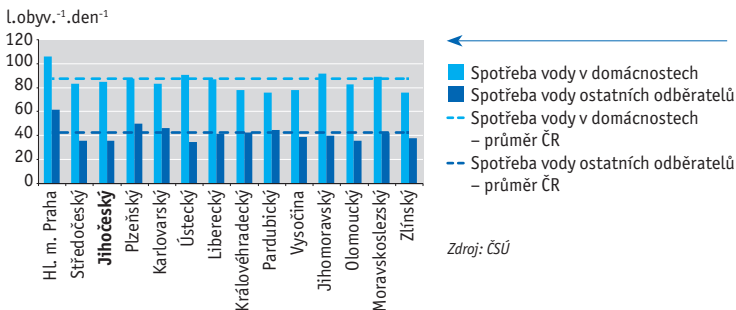
Tabulka 3.2.1 → Nejvýznamnější akce vedoucí ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v letech 2009–2014

Vodohospodářská akce	Stav
Dokončení nové ČOV Třeboň	Zkolaudováno
Intenzifikace ČOV Strakonice a doplnění kanalizace	Zkolaudováno
Modernizace ČOV Studená	Uvedeno do zkušebního provozu
ČOV Putim, výtlač a ČOV Zvíkovské Podhradí, ČOV a kanalizace Kostelec nad Vltavou (revitalizace Orlické nádrže a okolí)	Zkolaudováno
ČOV a kanalizace Orlík nad Vltavou, Oslov, Smetanova Lhota, Čimelice (revitalizace Orlické nádrže a okolí)	Uvedeno do zkušebního provozu
Rekonstrukce ČOV Dačice	Uvedeno do zkušebního provozu
Výstavba nové ČOV a kanalizace Loučovice	Zkolaudováno
Rekonstrukce ČOV Mladá Vožice	Zkolaudováno
Rekonstrukce ČOV a kanalizace Slavonice	Zkolaudováno
Kanalizace a ČOV Stráž nad Nežárkou, kanalizace a ČOV Majdalena, kanalizace a ČOV Zlatá Koruna	Zkolaudováno

Zdroj: KÚ Jihočeského kraje

Spotřeba vody na jednoho obyvatele, zásobovaného vodou z veřejného vodovodu, z celkového množství vyrobené vody 31,2 mil. m³ v Jihočeském kraji v roce 2014 činila 149,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹, což je podprůměrná hodnota v rámci ČR. Spotřeba vody v domácnostech, i přes růst cen vody, mírně vzrostla z 83,2 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v roce 2000 na 84,7 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v roce 2014 (Graf 3.2.2), kdy dosáhla průměrná cena vodného 35,3 Kč.m⁻³ bez DPH a stočného 27,6 Kč.m⁻³ bez DPH. Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2014 v rámci ČR rovněž mírně podprůměrná (Graf 3.2.2). Ztráty pitné vody ve vodovodní síti, které jsou ovlivněny stářím a stavem této sítě, poklesly od roku 2000 z 25,7 % na 17,2 % a odpovídají tak přibližně průměrné hodnotě ztrát vody v ČR (16,6 %).

Graf 3.2.2 → Spotřeba pitné vody v krajích ČR [l.obyv.⁻¹.den⁻¹], 2014

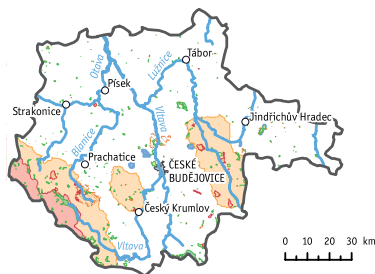

4 Ochrana přírody

4.1 Územní a druhová ochrana přírody

Na území Jihočeského kraje se v roce 2014 nacházela, nebo do něj zasahovala, čtyři velkoplošná zvláště chráněná území (Obr. 4.1.1). Jedná se o NP Šumava, CHKO Blanský les, CHKO Šumava a CHKO Třeboňsko. Dále zde bylo evidováno 344 maloplošných chráněných území o celkové rozloze 18 939 ha, mezi něž patřilo 12 národních přírodních památek (NPP), 11 národních přírodních rezervací (NPR), 207 přírodních památek (PP) a 114 přírodních rezervací (PR). V roce 2014 probíhala realizace programů na záchranu ohrožených živočišných a rostlinných druhů, vyskytujících se na území kraje. Jednalo se o sýsla obecného, perlorodka říční a hořeček mnohotvarý český. Dále byly realizovány záchranné programy – programy péče o bobra evropského a vydru říční. V kraji probíhala realizace jednoho projektu neziskového sektoru s environmentální tematikou (Tabulka 4.1.1).

Obr. 4.1.1 → Zvláště chráněná území, 2014

- Chráněná krajinná oblast (CHKO)
- Národní přírodní rezervace (NPR)
- Národní přírodní památka (NPP)
- Přírodní rezervace (PR)
- Přírodní památka (PP)
- Ochranné pásmo

Zdroj: AOPK ČR

Tabulka 4.1.1 → Realizované projekty na ochranu přírody, 2014

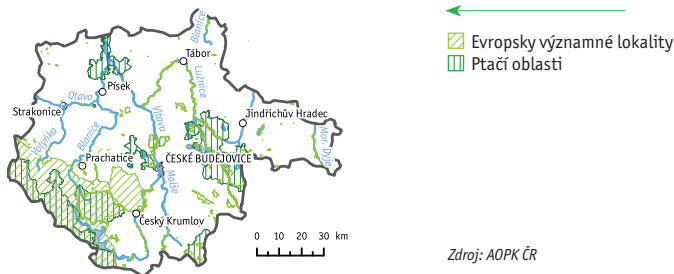
Název projektu	Garant projektu
Podpora a posílení populací původních druhů ryb např. na Jindřichohradecku, Strakonicku nebo Tábořsku (pstruh obecný a potoční, lipan, candát, parma, ostroretka, podoustev nebo tloušť).	Český rybářský svaz (různé místní organizace)

Zdroj: KÚ Jihočeského kraje

4.2 Natura 2000

V rámci soustavy Natura 2000 (Obr. 4.2.1) bylo v Jihočeském kraji v roce 2014 evidováno 9 ptačích oblastí, z nichž některé zasahovaly na území kraje jen částečně. Celkově zaujímaly plochu 155 374 ha, tj. 15,4 % z celkové rozlohy kraje. Jmenovitě se jednalo o Třeboňsko; Údolí Otavy a Vltavy; Řežabinec; Hluboké obory; Českobudějovické rybníky; Dehtář; Novohradské hory; Boletice; Šumavu. Dále se v kraji nacházelo, nebo do něj zasahovalo, 101 evropsky významných lokalit. Na území kraje zaujímaly plochu 163 678 ha, tj. 16,3 % z jeho celkové rozlohy. Jelikož se ptačí oblasti a evropsky významné lokality mohou částečně překrývat, byl celkový podíl soustavy Natura 2000 na rozloze kraje 23,4 % (235 740 ha). V roce 2014 probíhala v kraji realizace jednoho projektu na podporu a rozvoj soustavy Natura 2000 (Tabulka 4.2.1).

Obr. 4.2.1 → Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000, 2014

Zdroj: AOPK ČR

Tabulka 4.2.1 → Aktuální projekty kraje na rozvoj soustavy Natura 2000, 2014

Název projektu	Cíle projektu
Projekt Jihočeského kraje „Implementace a péče o území soustavy Natura 2000 v Jihočeském kraji“ a navazující projekt „Implementace a péče o území soustavy Natura 2000 v Jihočeském kraji – II. etapa 2014–2015“	Globálním cílem projektu je implementace území soustavy Natura 2000 na území Jihočeského kraje v působnosti kraje. Specifickými cíli projektu jsou identifikace vlastníků, inventarizační průzkumy pro jednotlivé EVL, resp. předměty ochrany EVL a další předměty ochrany, které se v lokalitách vyskytují. Tyto podklady slouží pro zpracování plánů péče, které jsou povinnou součástí návrhu na vyhlášení.

Zdroj: KÚ Jihočeského kraje

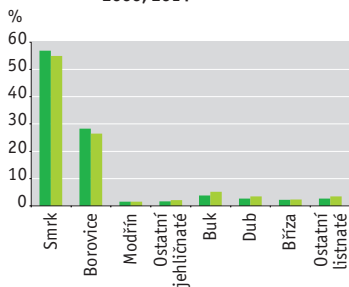

5 Lesy, půda a krajina

5.1 Lesy

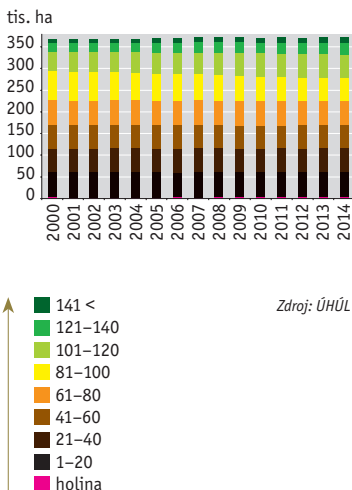
V roce 2014 činila celková porostní plocha lesů v Jihočeském kraji 371 452 ha, což tvoří 36,9 % z jeho celkové rozlohy. Hospodářské lesy s primární produkční funkcí zaujímaly 78,9 %, lesy zvláštního určení 1,5 % a lesy ochranné 19,6 % z celkové porostní plochy. Většina lesů byla tvořena jehličnatými porosty (84,3 %), cílem lesního hospodaření je však dosažení vhodné druhové skladby, hlavně zvyšováním podílu listnatých dřevin. Tento trend je při srovnání druhové skladby v letech 2000 a 2014 patrný, stále však byly v lesích Jihočeského kraje dominantně zastoupeny smrkové monokultury (Graf 5.1.1). Jehličnany tvořily 92,6 % z celkově vytěžených porostů a 69,5 % z porostů nově vysazovaných. Jednotlivé věkové třídy byly v lesích rovnoměrně zastoupeny (Graf 5.1.2), přičemž průměrný věk listnatých dřevin činil 58 let a jehličnanů 70 let.

Graf 5.1.1 → Vývoj druhové skladby lesů [%], 2000, 2014

Zdroj: ÚHÚL

Graf 5.1.2 → Vývoj věkové struktury lesů [tis. ha], 2000–2014

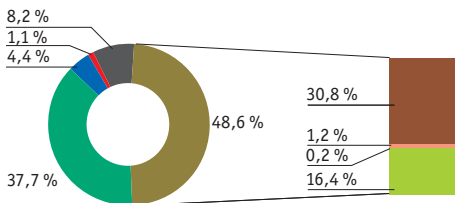
Zdroj: ÚHÚL

5.2 Využití území

Jihočeský kraj má nadprůměrnou lesnatost a díky rybníkům v Třeboňské pánvi a přehradním nádržím jižní části vltavské kaskády i největší podíl vodních ploch (4,4 %) na celkovém území ze všech krajů v ČR. Ve struktuře zemědělské půdy tvoří významný podíl trvalé travní porosty (16,4 % území kraje, Graf 5.2.1), vyskytující se zejména v jižní, hornatější části kraje.

Vývoj zemědělské půdy se vyznačuje úbytkem orné půdy (v období 2000–2014 o 3,6 %), ze značné části v důsledku její přeměny na trvalé travní porosty, jejichž plocha se v období 2000–2014 zvýšila o 2,8 %, což podpořilo poskytování dotací v rámci agroenvironmentálních opatření k snížení erozní ohroženosti území. Plocha orné půdy v kraji rovněž poklesla z důvodu zvyšování rozsahu lesních pozemků (o 1,3 % v období 2000–2014), vodních ploch (o 1,9 %) a zastavěných a ostatních ploch (o 1 153 ha, tj. 1,3 %). Celková plocha zemědělské půdy v kraji se v období 2000–2014 snížila o 1,4 %. V období 2000–2014 bylo výstavbou silniční infrastruktury v kraji zabráno 738 ha zemědělské půdy (nejvíce v letech 2005 a 2007), což je druhý největší úhrn záborů po Středočeském kraji, a 52 ha lesní půdy.

Graf 5.2.1 → Využití území [%], 2014

Zdroj: ČÚŽK

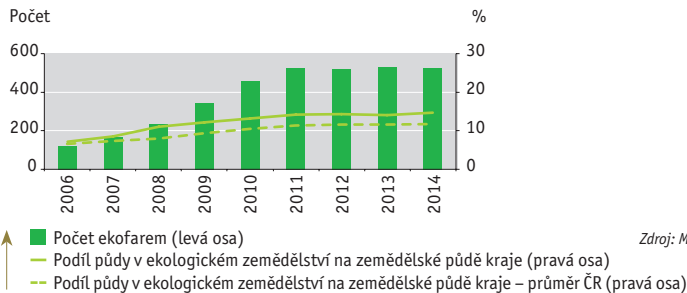
- Zemědělská půda
- Lesní pozemky
- Vodní plochy
- Zastavěné plochy a nádvoří
- Ostatní plochy

- Orná půda
- Zahrady
- Ovocné sady
- Trvalé travní porosty

5.3 Ekologické zemědělství

Jihočeský kraj vyniká mezi ostatními kraji nejvyšším počtem ekofarem (523 ekofarech v roce 2014, Graf 5.3.1) a největší výměrou zemědělské půdy v ekologickém zemědělství (71 816 ha), k tomu přispívá vysoký podíl trvalých travních porostů. Podíl 14,7 % ekologicky obhospodařované půdy na celkové rozloze zemědělské půdy Jihočeského kraje je však, vzhledem k zemědělskému charakteru kraje, v kontextu ČR pouze mírně nadprůměrný (Graf 5.3.1). Zastavení nárůstu ekologického zemědělství po roce 2011 bylo obdobné vývoji v ostatních krajích ČR. Projevil se zejména vliv uzavření vstupu nových žadatelů do titulu „Ekologické zemědělství“ v rámci agroenvironmentálních opatření od roku 2011, a to z důvodu blížícího se konce programového období a vyčerpání prostředků v dotačním titulu, a vliv uplynutí pětiletého období trvání závazků od vstupu jednotlivých žadatelů do dotačního titulu. Co se týče produkce biopotravin, v Jihočeském kraji v roce 2014 mělo sídlo 32 výrobců biopotravin z celkového počtu 506 výrobců v ČR.

Graf 5.3.1 → Vývoj ekologického zemědělství [počet, %], 2006–2014

6 Průmysl a energetika

6.1 Těžba surovin

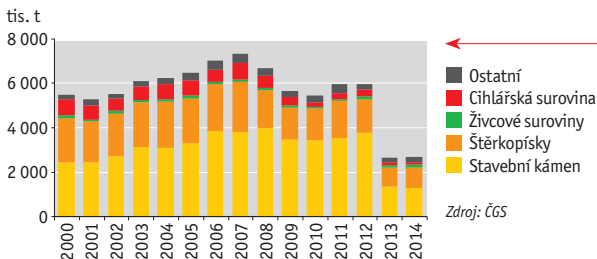
Na území Jihočeského kraje probíhá poměrně bohatá těžební činnost. V největším objemu se zde těží stavební kámen a štěrkopísky (Graf 6.1.1). Ve sledovaném období 2000–2014 se až do roku 2007 těžba těchto stavebních surovin každoročně zvyšovala, ovšem od roku 2008 se v reakci na hospodářskou krizi a pokles stavební výroby snižovala i poptávka po těchto komoditách a jejich těžba s mírnými výkyvy klesala. Výraznější propad pak nastal v letech 2013 a 2014. V roce 2014 bylo na území Jihočeského kraje vytěženo 1,3 mil. tun stavebního kamene a 919 tis. tun štěrkopísků.

Další těženou surovinou v kraji jsou živcové suroviny, které se používají např. pro výrobu keramiky, kameninových hmot či dlažeb. Objem těžby v roce 2014 činil 125 tis. tun.

Těžba cihlářské suroviny zažívá v kraji útlum, v roce 2014 se jí vytěžilo 102 tis. tun, což je pouze 14,5 % objemu těžby v roce 2000.

V kategorii Ostatní je zahrnuta např. těžba kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, bentonitu, žáruvzdorných jíílů nebo světově unikátní těžba vltavínonosných hornin.

Graf 6.1.1 → Vývoj těžby na území kraje [tis. t], 2000–2014

6.2 Emise z průmyslu

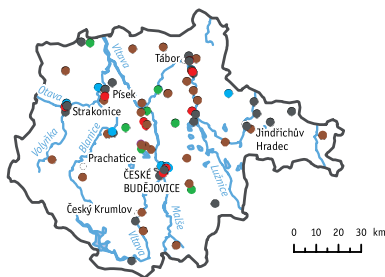
Průmyslová výroba v Jihočeském kraji je soustředěna především v českbudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice.

V Jihočeském kraji je evidováno 81 průmyslových zařízení IPPC (Obr. 6.2.1), z nichž 9 spadá do kategorie Energetická zařízení, kam patří zejména teplárny pro velká města, ale také např. výroba elektřiny z bioethanolu. Do kategorie Výroba a zpracování kovů spadá 10 zařízení a patří sem např. slévárny a provozy pro žárové zinkování. Nerosty se zpracovávají v 7 zařízeních, jedná se o cihelny a výroby keramiky.

Chemický průmysl zde zastupuje pouze jedno zařízení v Mydlovarech, kde se vyrábí methylestery mastných kyselin (FAME), které se přidávají do motorové nafty. V kategorii Ostatní průmyslové činnosti je evidováno 25 zařízení IPPC, u nichž se jedná o výrobu potravin a nápojů, o výrobu papíru, textilií atd.

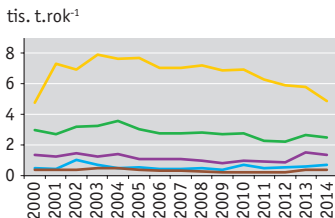
Emise sledovaných znečišťujících látek v kategorii REZZO 1 v Jihočeském kraji (Graf 6.2.1) měly ve sledovaném období 2000–2014 klesající nebo alespoň stagnující trend, což je důsledkem neustálého zlepšování technologií s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí.

Obr. 6.2.1 → Průmyslová zařízení IPPC, 2012¹

Zdroj: CENIA

Graf 6.2.1 → Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1) [tis. t.rok⁻¹], 2000–2014

Zdroj: ČHMÚ

- Energetika
- Výroba a zpracování kovů
- Zpracování nerostů
- Chemický průmysl
- Nakládání s odpady
- Ostatní průmyslové činnosti

- SO₂
- NO_x
- CO
- VOC
- TZL

¹ Data pro rok 2013 a 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

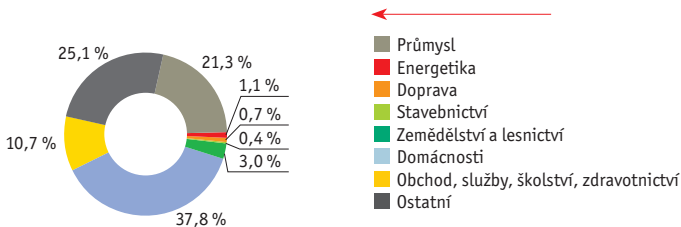
6.3 Spotřeba elektrické energie

Spotřeba elektřiny v Jihočeském kraji v období 2001–2014 měla kolísavý charakter, v roce 2014 bylo v kraji spotřebováno celkem 3 104,1 GWh elektrické energie.

Vývoj celkové spotřeby elektrické energie v kraji byl ovlivněn zejména vývojem v sektoru průmyslu, kde se nárůst nebo pokles spotřeby projevuje na celkové spotřebě kraje. Podíl průmyslu na spotřebě celého kraje činí 21,3 % (Graf 6.3.1). Nejvýznamnější skupinou odběratelů jsou však v Jihočeském kraji domácnosti, jejich podíl činí 37,8 %. Zde je však spotřeba poměrně stabilní, bez větších výkyvů.

Kategorie Ostatní zahrnuje např. kulturu, zdravotnictví či vzdělávání a tvoří čtvrtinu spotřeby elektřiny kraje.

Graf 6.3.1 → Spotřeba elektrické energie [%], 2014

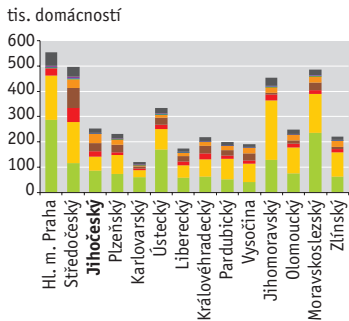
Zdroj: ERÚ

6.4 Vytápění domácností

Způsob vytápění domácností se v jednotlivých krajích ČR výrazně liší (Graf 6.4.1). V regionech s velkými aglomeracemi převažuje dálkové (centrální) vytápění, naopak v menších obcích jsou častěji rozšířena lokální topeniště.

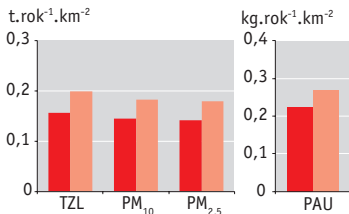
V Jihočeském kraji je největší počet domácností (33,8 %) vytápěn dálkově, druhým nejrozšířenějším způsobem je vytápění zemním plynem (22,6 %). V obou případech je však tento podíl nižší, než činí průměr ČR. Naopak vyšší podíl vykazuje Jihočeský kraj v případě tuhých paliv (uhlí a dřevo), kde jejich podíl výrazně přesahuje nad ostatními kraji (13,1 %, resp. 14,8 %). Tato paliva se často kombinují, přičemž velkou roli při výběru paliva pro domácnosti hraje jeho cena. S cenou paliva však často klesá i jeho kvalita, a tak se stává, že obyvatelé ve snaze ušetřit náklady na vytápění se často vrací k palivům ekologicky méně příznivým. Tyto způsoby vytápění se pak velkou měrou projevují na emisích z vytápění. Jihočeský kraj má v ČR nejvyšší hustotu zalidnění (25 domácností.km⁻² oproti průměrnému počtu 53 domácností.km⁻²), proto jsou zde měrné emise z vytápění (Graf 6.4.2) stále pod průměrem ČR, neboť mají větší prostor pro rozptyl.

Graf 6.4.1 → **Způsob vytápění domácností v krajích ČR [tis. domácností], 2014**

Zdroj: ČHMÚ

Graf 6.4.2 → **Měrné emise z vytápění domácností [t.rok⁻¹.km⁻², kg.rok⁻¹.km⁻²], 2013¹**

Zdroj: ČHMÚ

¹ Data pro rok 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

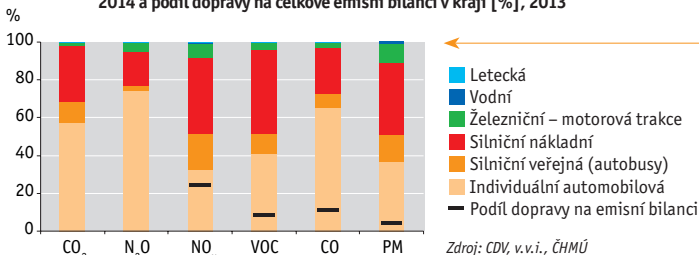
7 Doprava

7.1 Emise z dopravy

Kraj jako celek má díky rozsáhlým dopravou nezatíženým oblastem nejnižší emise znečišťujících látek z dopravy na jednotku plochy v rámci celé ČR, dosahující $0,3 \text{ t NO}_x \cdot \text{km}^{-2}$, průměr ČR je $0,5 \text{ t} \cdot \text{km}^{-2}$. Převážnou část emisí z dopravy v kraji produkuje nákladní silniční a individuální automobilová doprava (Graf 7.1.1).

Emise znečišťujících látek z dopravy v Jihočeském kraji v období 2000–2014 klesaly (Graf 7.1.2), ve vývoji se projevila modernizace vozového parku, což způsobilo snižování produkce emisí na jednotku přepravního výkonu. U emisí skleníkových plynů je však zejména v počátku sledovaného období zřetelný nárůst spojený s ekonomickým růstem, který způsobil zvyšování přepravních výkonů zejména u nákladní silniční dopravy.

Graf 7.1.1 → Emise znečišťujících látek a skleníkových plynů z jednotlivých druhů dopravy [%], 2014 a podíl dopravy na celkové emisní bilanci v kraji [%], 2013

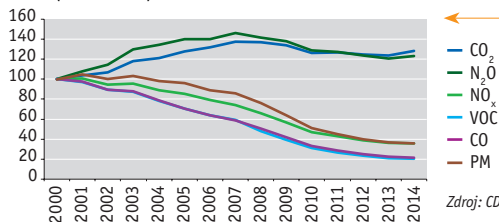

Data celkových emisí z dopravy, ze kterých je stanoven podíl dopravy na emisní bilanci, nezahrnují emise z nedopravních mobilních zařízení, které jsou však součástí kategorie zdrojů REZZO 4. Data emisní bilance v krajích ČR v roce 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Data celkových emisí skleníkových plynů se nesledují na krajské úrovni, z tohoto důvodu nejsou stanoveny podíly dopravy na celkových emisích skleníkových plynů v krajích.

Graf 7.1.2 → Vývoj emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů [index, 2000 = 100], 2000–2014

Index (2000 = 100)

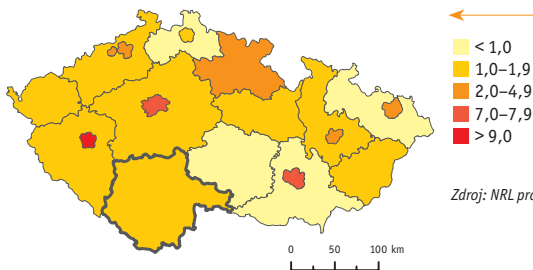

7.2 Hluková zátěž obyvatelstva

V oblastech s celodenní hlukovou zátěží z hlavních silnic¹, překračující stanovené mezní hodnoty², žije dle výsledků Strategického hlukového mapování (SHM)³ v Jihočeském kraji celkem 9,1 tis. osob, tj. 1,4 % obyvatel kraje (Obr. 7.2.1), v noci se jedná o 10,9 tis. osob, tj. 1,9 % obyvatel. Nadměrnému hluku ze silniční dopravy je v kraji celodenně vystaveno cca 1 600 rezidenčních objektů a 12 školských zařízení.

V obcích ležících na hlavních silničních tazích je dle výsledků SHM nadměrné hlukové zátěži exponována i více než třetina obyvatel (Graf 7.2.1). Avšak vzhledem k nově dokončeným silničním stavbám, zejména zprovozněnému úseku dálnice D2, se aktuálně situace v řadě obcí (např. v Plané nad Lužnicí) výrazně zlepšila.

Obr. 7.2.1 → Podíl obyvatel krajů ČR a městských aglomerací žijících v oblastech s překročenou mezní hodnotou 70 dB hlukového ukazatele pro celodenní obtěžování hlukem ze silniční dopravy (L_{dn}) [%], 2012

Zdroj: NRL pro komunální hluk

Data pro roky 2013 a 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici. Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

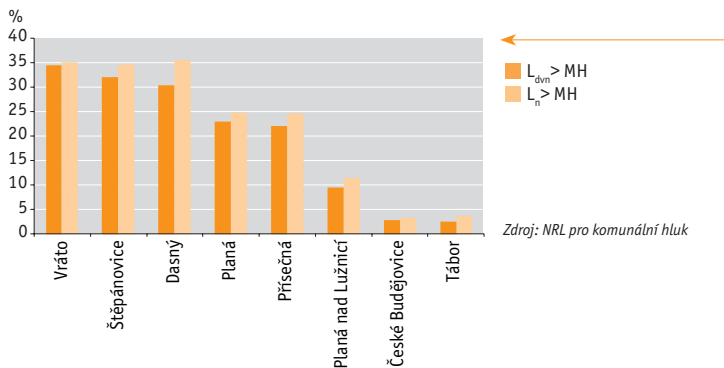
¹ Silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

² Mezní hodnoty hlukových indikátorů jsou stanoveny vyhláškou č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování. Pro celodenní hlukovou zátěž, tj. indikátor L_{dn} , jsou mezní hodnoty 70 dB pro silniční a železniční dopravu, 60 dB pro leteckou dopravu a 50 dB pro průmysl. Indikátor noční hlukové zátěže L_n má nižší mezní hodnoty, konkrétně 60 dB pro silniční dopravu, 65 dB pro železniční dopravu, 50 dB pro leteckou dopravu a 40 dB pro průmysl.

³ Strategické hlukové mapování (SHM) se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES (směrnice END) o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí. 2. fáze SHM probíhala od roku 2010 a měla být ukončena v roce 2012 s tím, že výsledky budou odpovídat hlukové situaci v roce 2011, zpracování je však opožděno, a zatím ani v roce 2015 nejsou k dispozici kompletní výsledky.

Graf 7.2.1 → **Obce v kraji s největší celodenní hlukovou zátěží z hlavních silnic, podíl obyvatel žijících v oblastech s překročenými mezními hodnotami (MH) hlukových indikátorů L_{dvn} a L_n [%], 2012**

Data pro roky 2013 a 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

8 Odpady

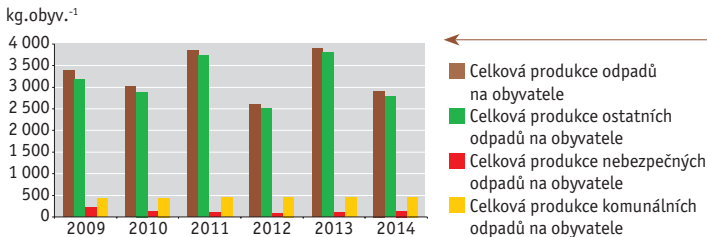
8.1 Produkce odpadů

Celková produkce odpadů na obyvatele¹ v Jihočeském kraji poklesla mezi lety 2009 a 2014 o 14,1 % na 2 914,8 kg.obyv.⁻¹. Příčinou je vývoj celkové produkce ostatních odpadů na obyvatele, která má souběžný trend jako celková produkce odpadů na obyvatele. Od roku 2009 klesla celkem o 12,5 % na hodnotu 2 777,4 kg.obyv.⁻¹. Dlouhodobě je celková produkce ostatních odpadů v tomto regionu ovlivňována stavební činností, zejména výstavbou dálnice D3 a navazujících rychlostních komunikací. V roce 2013 probíhala výstavba další části okruhu, která se do celkové produkce ostatních odpadů značně promítla.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele se mezi lety 2009–2014 výrazně snížila o 36,3 % na celkových 137,4 kg.obyv.⁻¹, a to z důvodu snižování produkce znečištěné zeminy a kamení, ale také díky fungujícímu systému zpětného odběru a odděleného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele tak mezi lety 2009–2014 poklesl z 6,4 % na 4,7 %.

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele od roku 2009 stoupla o 9,4 % na celkových 466,3 kg.obyv.⁻¹ (Graf 8.1.1).

Graf 8.1.1 → Produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2014

Zdroj: CENIA, ČSÚ²

¹ Součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele. Součástí celkové produkce odpadů na obyvatele je i celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, které patří částečně do kategorie ostatních odpadů a zčásti do kategorie nebezpečných odpadů. Pro názornost k hodnocení je však v grafu celková produkce této speciální skupiny odpadů na obyvatele uvedena navíc jako zvláštní sloupec.

² ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

9 Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí

Aktuální projektová činnost kraje v oblasti životního prostředí

Název projektu	Cíle projektu
Projekt Jihočeského kraje „Implementace a péče o území soustavy Natura 2000 v Jihočeském kraji“ a navazující projekt „Implementace a péče o území soustavy Natura 2000 v Jihočeském kraji – II. etapa 2014–2015“	Globálním cílem projektu je implementace území soustavy Natura 2000 na území Jihočeského kraje v působnosti kraje. Specifickými cíli projektu jsou identifikace vlastníků, inventarizační průzkumy pro jednotlivé EVL, resp. předměty ochrany EVL a další předměty ochrany, které se v lokalitách vyskytují. Tyto podklady slouží pro zpracování plánů péče, které jsou povinnou součástí návrhu na vyhlášení.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Grantový program Rozvoj venkova a krajiny – Opatření Rozvoje venkova a krajiny – Podopatření č. 1 Tvorba krajiny a podpora biodiverzity	Podpora aktivit v oblasti ochrany přírody a krajiny.
Grantový program Rozvoj venkova a krajiny – Opatření Rozvoje venkova a krajiny – Podopatření č. 2.A Podpora chovu ryb ve vodních tocích	Podpora vysazování některých původních druhů ryb vedoucí k zlepšení biodiverzity vodních toků.
Grantový program Rozvoj venkova a krajiny – Opatření Rozvoje venkova a krajiny – Podopatření č. 2.B Podpora začínajících včelařů	Poskytnutí finanční podpory na nákup úlů s podmínkou, že začínající včelař pořídí nová včelstva.
Grantový program Rozvoj venkova a krajiny – Opatření Rozvoje venkova a krajiny – Podopatření č. 3 Podpora ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a cílená podpora EVVO ve školách	Neinvestiční podpora EVVO a činnosti subjektů zabývajících se EVVO v Jihočeském kraji, a rozšíření a doplnění výuky formou EVP pro školy v Jihočeském kraji.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Grantový program Rozvoj venkova a krajiny – Opatření Podpora výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury	Podpora řešení problémů s odkanalizováním v obcích do 2 000 obyvatel a řešení problémů v zásobování obyvatelstva pitnou vodou v obcích do 2 000 obyvatel. Podopatření č. 1: Podpora výstavby a obnovy splaškové kanalizace ve stávající zástavbě obcí do 2 000 obyvatel. Podopatření č. 2: Podpora výstavby a obnovy vodovodů, souvisejících objektů a úpraven vod ve stávající zástavbě obcí do 2 000 obyvatel.
Ochrana před povodněmi	Zkvalitnění protipovodňové ochrany na území Jihočeského kraje s upřednostněním opatření ve vazbě na Koncept protipovodňové ochrany na území Jihočeského kraje. Opatření v sídlech ohrožovaných soustředěným odtokem srážkových vod, zvýšení bezpečnosti vodních staveb určených ke vzdouvání a akumulaci vody s ohledem na snížení povodňových rizik. Zkvalitnění podkladů pro zajištění protipovodňové ochrany v případech zvláštních povodní na území Jihočeského kraje, zejména zajištění podkladů pro zpracování plánů ochrany území pod vodními díly před zvláštními povodněmi pro vodní díla III. kategorie na území Jihočeského kraje.
Finanční příspěvky na hospodaření v lesích	Zavedená, osvědčená a efektivní podpora napomáhající trvale udržitelnému hospodaření v lesích. Podporována jsou opatření lesnický, společensky a environmentálně žádoucí, která jsou však ekonomicky málo lukrativní.

Další environmentální aktivity kraje a EVVO v roce 2014

Programy na podporu venkovského prostoru:

Program obnovy venkova Jihočeského kraje

Cílem programu je podpořit rozvoj venkova v Jihočeském kraji. Program je naplňován např. pomocí následujících opatření: Opatření č. 1: Dotace na akce programů obnovy venkova (např.: obnova, údržba a výstavba venkovské zástavby a občanské vybavenosti; komplexní úprava veřejných prostranství; obnova, údržba a zřizování veřejné zeleně; oprava, rekonstrukce a výstavba místních komunikací, chodníků, veřejného osvětlení, cyklistických a pěších stezek). Opatření č. 2: Dotace na akce mikroregionů a škol obnovy venkova.

Podpora tvorby územně analytických podkladů obcí s rozšířenou působností

Cílem programu je podpořit obce s rozšířenou působností pro zpracování úplné aktualizace územně analytických podkladů obcí tak, aby byl naplněn hlavní cíl územního plánování: vytvářet předpoklady pro výstavbu a udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

Podpora rekonstrukcí a oprav požárních nádrží (návesních rybníčků) v obcích

Cílem grantového programu je podpora projektů a aktivit směřujících ke zlepšování stavu jihočeských obcí, a to v souvislosti s rekonstrukcemi a opravami požárních nádrží (návesních rybníčků) v obcích do 2 tis. obyvatel. Rekonstrukce a opravou bude řešena nejen estetická funkce, ale hlavně zachování funkce vodohospodářské s dodržением zásad zabezpečení požární ochrany obcí.

Environmentální výchova a vzdělávání (EVVO):

Koncepce systému EVVO

Koncepce vede k naplnění strategického cíle EVVO, kterým je dosažení změn v myšlení a chování lidí, které odpovídají požadavkům udržitelného života a rozvoje a které se projeví šetrnějším přístupem obyvatel k životnímu prostředí. Takové změny budou významné pro prevenci škod na životním prostředí, jeho postupné zkvalitňování a pro aktivní zapojování veřejnosti do řešení všech uvedených aspektů životního prostředí. Cíle krajské koncepce EVVO pomáhá naplňovat zejména občanské sdružení Krasec, které sdružuje 16 členských organizací (např. NNO – střediska ekologické výchovy a ekoporadny).

EVVO – Vzdělávací semináře pro pedagogy

Přírodní zahrady a staré odrůdy ovocných stromů; Jak učit environmentální výchovu atraktivně pro dnešní žáky; Montessori pedagogika a environmentální výchova; Přírodní zahrada – užitečné plevely; Fascinující svět včel a hmyzu – celoroční EV projekt „V říši obrů“; Korálky poznání; Recyklart – se zaměřením na adventní období a Vánoce; Ekopsychologie pro pedagogy – psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí; Ekopsychologie – proč lidé (ne)chrání přírodu. Podpora realizace Krajské konference EVVO pro pedagogy mateřských škol.

EVVO – Vzdělávací akce pro veřejnost

Třináct let přírodního zahradničení v České republice a na jihu Čech – přírodní zahrada nepřináší jen zdravé ovoce a zeleninu.

Oblast ekologické výchovy nakládání s odpady

Kraj v rámci pilotního projektu se společností EKO-KOM, a.s. v rámci osvěty v oblasti nakládání s odpady každoročně zajišťuje např. exkurze žáků na zařízení, která zpracovávají (tj. dotřídí, upravují, materiálově či termicky využívají) nebo odstraňují odpady, divadelní představení pro mateřské školy na téma třídění odpadů a předcházení jejich vzniku. Rovněž zajišťuje vydávání článků, kreslených kvízů a komiksů v dětském periodiku Robinson, které vychovávají mladé čtenáře jak správně třídit odpady či jak rozeznávat nádoby na tříděný odpad a obalové složky. Kraj se v rámci projektu podílí i na zřizování naučných stezek a recyklačních alejí, vybavování škol nádobami na tříděný odpad, na pravidelné realizaci průzkumu veřejného mínění v Jihočeském kraji, tzn. průzkumu postojů veřejnosti k událostem a aktivitám v odpadovém hospodářství Jihočeského kraje. Rovněž se každoročně pořádá soutěž obcí „Jihočeši třídí odpady“, soutěž ORP ve třídění odpadů, v roce 2014 se prvně konala i soutěž s názvem „Jihočeský okresní odpadový přebor“, ve kterém byly obce hodnoceny pouze podle součtu množství vytríděného papíru, plastů, skla a nápojového kartonu.

Aktivity neziskového sektoru s environmentální tematikou v roce 2014

Aktivita	Garant aktivity
Soutěž Jihočeská ratolest – soutěž projektů na ochranu životního prostředí pro školy, NNO a obce. Zařazena i kategorie bakalářských a magisterských prací absolventů VŠ. V roce 2014 proběhl 4. ročník.	Občanské sdružení Krasec
Chyťte proti černým skládkám – aktivní zapojení žáků v boji proti černým skládkám prostřednictvím využití moderních technologií ve výuce (tzv. chytrého telefonu a aplikace Dejitip nebo fotoaparátů). Prozatím jako jednorázová akce roku 2013.	Občanské sdružení Krasec
Podpora a posílení populací původních druhů ryb např. na Jindřichohradecku, Strakonicku nebo Táborsku (pstruh obecný a potoční, lipan, candát, parma, ostroretka, podoustev nebo tloušť).	Český rybářský svaz (různé místní organizace)
Mapování a návrh likvidace invazních druhů rostlin v okresech Jindřichův Hradec a Tábor.	EnviEduca
Seminář o úsporném veřejném osvětlení pro zástupce obcí (nové technologie, ekonomická náročnost, aktuální možnosti dotací, světelné znečištění), zpracování a vydání tematického informačního listu, celoroční specializované poradenství.	Calla – Sdružení pro záchranu prostředí
Zpracování elektronické publikace „Environmentální výchova zábavně a efektivně“ – recenzovaného metodického materiálu s přílohami pro pedagogy MŠ, ZŠ, SŠ. Inspirace pro environmentální výchovu ve školách.	Základní článek hnutí Brontosaurus Forest – CEGV Cassiopeia České Budějovice
Příroda mimo lavice – příprava a realizace interaktivních programů pro vzdělávání středoškolské mládeže v oblasti klíčových přírodních procesů v krajině.	DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie České Budějovice

Prioritní environmentální problémy kraje

Ochrana ovzduší

Na území Jihočeského kraje nejsou žádné významné energetické a průmyslové zdroje s výrazným vlivem na ovzduší. Na znečištění ovzduší kraje se výraznou měrou podílejí především lokální topeniště a automobilová doprava. Na základě hodnocení úrovně znečištění byla v minulých letech identifikována menší překročení 24 hodinového imisního limitu pro PM_{10} ve městech Týn nad Vltavou, Vodňany a České Budějovice a rozsáhlejší opakované překračování imisního limitu pro benzo(a)pyren, jenž vzniká při nedokonalém spalování. Vzhledem k tomu, že Jihočeský kraj je druhý v pořadí krajů z hlediska počtu kotlů na pevná paliva používaných pro vytápění rodinných domů, přihlásil se kraj o dotaci ve výši 303 mil. Kč na náhradu kotlů v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Odkaliště státního podniku DIAMO v Mydlovarech

Odkaliště státního podniku DIAMO v Mydlovarech je komplexem odkališť, z nichž některá jsou historického původu (důlní prostory po těžbě lignitu) a některá byla vybudována přímo pro potřeby úpravny uranových rud. Do odkališť byl ukládán vyloužený rmut po úpravě uranové rudy z bývalé úpravny uranových rud MAPE Mydlovary. Jedná se o největší ekologickou zátěž v Jihočeském kraji. Po ukončení výroby uranového koncentrátu bylo na začátku devadesátých let přistoupeno k rekultivaci uranových odkališť. Cílem rekultivačních prací je omezit negativní vliv na životní prostředí, zejména zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod v okolí odkališť. Důležitým přínosem je rovněž omezení radiační zátěže obyvatelstva inhalací radonu a tuhých znečišťujících látek s obsahem dlouhodobých alfažáříčů, zejména v blízkých obcích (Mydlovary, Olešník). Vlastní rekultivace odkališť zahrnuje překrytí a přetvarování odkaliště do konečného tvaru, utěsnění odkaliště, vytvoření krycí vrstvy a ozelenění odkaliště.

V současné době jsou rekultivační práce na kalojemech K I, K IV/D dokončeny. Na kalojemech K III, K IV/E a K IV/C2 práce pokračují, kalojemy jsou již překryty. Zároveň byly zahájeny rekultivační práce na kalojemu K IV/R. Postup rekultivace brzdil zpočátku nedostatek vhodných rekultivačních materiálů. V současné době se podařilo zajistit dostatek rekultivačních materiálů a rekultivační práce pokračují optimálním tempem. Pokud bude dostatek finančních prostředků, mohla by se celková doba sanace odkališť zkrátit.

Množství směsného komunálního odpadu ukládaného na skládky v Jihočeském kraji

Protože se stále nedaří snižovat množství komunálních odpadů ukládaných na skládky, ani obsah biologicky rozložitelných odpadů ve směsném komunálním odpadu, je třeba podporovat výstavbu nových třídících zařízení včetně zařízení k energetickému využívání odpadů a výrobě paliv z odpadů.

Zdroj: KÚ Jihočeského kraje

Seznam zkratek a terminologický slovník

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
automobilizace	počet registrovaných osobních automobilů na 1000 obyvatel
BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku pětidení
CDV, v.v.i.	Centrum dopravního výzkumu, veřejná výzkumná instituce
CENIA	CENIA, česká informační agentura životního prostředí
CO	oxid uhelnatý
CO ₂	oxid uhličitý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSN	česká státní norma
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH	daň z přidané hodnoty
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHSK _{Cr}	chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
IPPC	integrovaná prevence a omezování znečištění
KHS	Krajská hygienická stanice
KÚ	krajský úřad
L _{dvn}	indikátor pro 24-hodinovou hlukovou zátěž
L _n	indikátor pro noční hlukovou zátěž v čase mezi 22–6 hod.
MZe	Ministerstvo zemědělství
NEZ	nízkoemisní zóna
NH ₃	amoniak
N-NH ₄ ⁺	amoniakální dusík
N-NO ₃	dusičnanový dusík
NO _x	oxidy dusíku
N ₂ O	oxid dusný
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NRL pro komunální hluk	Národní referenční laboratoř pro komunální hluk při Státním zdravotním ústavu se sídlem v Ostravě
P _{celk.}	celkový fosfor
PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky
PM	suspendované částice
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
produkce komunálních odpadů	produkce komunálních odpadů od občanů včetně produkce komunálních odpadů vznikajících při nevýrobní činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obce (http://www.mzp.cz/cz/matematicke_odpady4)

REZZO 1	velké stacionární zdroje znečišťování
REZZO 2	střední stacionární zdroje znečišťování
REZZO 3	malé stacionární zdroje znečišťování
REZZO 4	mobilní zdroje znečišťování
SEV	středisko ekologické výchovy
SHM	strategické hlukové mapování
SO ₂	oxid siřičitý
s.p.	státní podnik
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
území s překročením imisního limitu	dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, příloha 1, bod 1+2+3+4: území s překročením imisního limitu včetně přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , NO ₂ , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren, O ₃)
VN	vodní nádrž
VÚV T.G.M., v.v.i.	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce